Dosar nr. 3-332/2023

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

30 decembrie 2025 mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul Violeta Chisilița
grefier Dorin – Marcel Baltag

examinând în ședință publică acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres" împotriva Primarului General al mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, terț Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău" cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată,

c o n s t a t ă

Argumentele participanților la proces

Pretențiile reclamantului:

La 09 februarie 2023, Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres" a depus o acțiune în judecată împotriva Primarului General al mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, terț Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău" cu privire la anularea actului administrativ individual de respingere a solicitării și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, repararea prejudiciului material și compensarea cheltuielilor de judecată.

În argumentarea acțiunii reclamanta a menționat că, a trasat o rețea de canalizare cu D-300 mm în baza Proiectului nr. 91-RC elaborat de către SC „Luconsistem" SRL și conform condițiilor tehnice eliberate de către SA „Apă Canal Chișinău" nr.1386 din 05.08.2013. Lungimea acestui sistem de canalizare conform F5 fiind de 596 m.l. care încorporează în sine și 19 cămine pentru deservirea acesteia. Lucrările au fost efectuate de către SRL „Didl Renovația" SRL în baza contractului de prestări servicii nr. 128/13 din 01.10.2013. Conform devizului de cheltuieli și facturii eliberate spre achitare, costul integral achitat de către SRL Tipografia „Tipopres" pentru construirea acestei canalizări a constituit suma de 826 765,35 lei (opt sute douăzeci și șase mii șapte sute șaizeci și cinci lei 35 bani). După finalizarea lucrărilor, canalizarea cu D-300mm și cu o lungime de 596 m.l. a fost dată în exploatare în baza Procesului verbal nr.199 an. 2014 semnat de către beneficiar și prestator, cât și de către SA „Apă Canal Chișinău". Ulterior pentru a începe procedura de transmitere a acesteia către SA „Apă Canal Chișinău" era necesar de a efectua lucrări de inventariere a acesteia. În acest scop la data de 03.09.2019 reprezentantul SRL Tipografia „Tipopres" și SA „Apă Canal Chișinău" împreună cu executorul judecătoresc al Biroului de executare din circumscripția mun. Chișinău cu sediul str.

Alba Iulia, 190/1 bir. 40, Iacob Miron, licența nr. 010 a avut loc inventarierea rețelei de canalizare în scopul executării cererii înaintate de către SRL Tipografia „Tipopres”, privind constatarea faptelor: conectării ilegale a persoanelor fizice și juridice la rețeaua de canalizare cu D-300 mm din str. *****, nr. 54- str. *****, mun. Chișinău, ce aparține SRL Tipografia „Tipopres” și s-a constatat următoarele: „- Rețeaua de canalizare cu D-300 mm din str. *****, Nr.54 - str. *****, mun. Chișinău, aparține cu drept de proprietate SRL Tipografia „Tipopres”, conform declarațiilor atât al reprezentantului SRL Tipografia „Tipopres” cât și al SA „Apă Canal”, dar și în baza actelor de proprietate prezentate de SRL „Tipografia Tipopres”. - Sa stabilit că, la rețeaua de canalizare cu D-300 mm din str. *****, Nr. 54 - str. *****, mun. Chișinău, ce aparține cu drept de proprietate SRL Tipografia „Tipopres” sunt conectate 2 blocuri locative a câte 9 etaje situate la adresa mun. Chișinău, str. Vovințeni, Nr.4. și str. Cornului, Nr.23, construite și date în exploatare de către compania de construcții SRL „Gonvaro-Con”. - Totodată s-a stabilit că la rețeaua cu D-300 mm din str. *****, Nr.54 - str. *****, mun. Chișinău, de la adresa str. Vovințeni, Nr.4 s-au efectuat lucrări de strămutare a rețelei de canalizare pe o porțiune de traseu pînă la str.Gh. Codreanu, fapt care se confirmă prin procesul-verbal de constatare cu nr.71/19 din 03.09.2019, întocmit de reprezentatul SA „Apă- Canal” Chișinău. Lucrările au fost efectuate de către SRL „Gonvaro-Con” neautorizat și fără acordul SRL Tipografia „Tipopres”.”

Reclamanta mai indică că după ce au fost constatate aceste circumstanțe de strămutare ilegală a canalizării de către SRL „Gonvaro Con” după cum susținea acesta că are actul ce îi permite să facă acest lucru și anume actul administrativ- Certificatul de Urbanism pentru proiectare nr. 525/19 din 02.09.2019, SRL Tipografia „Tipopres” s-a adresat în instanța de judecată pentru anularea acestui act. La moment litigiul menționat cu nr. 3-4605/2019 s-a finalizat și instanța de judecată a anulat acest Certificat de Urbanism ca unul ilegal emis contrar normelor legale. Această Hotărârea judecătorească este deja irevocabilă, existând în acest sens Decizia Curții de Apel Chișinău nr. 3a-1399/22 din 05.10.2022 prin care a fost menținută Hotărârea instanței de fond și încheierea CSJ nr. 3ra-1195/22 din 18.01.2023 prin care recursurile depuse de către Consiliul Municipal Chișinău și Primarul General al mun. Chișinău au fost declarate inadmisibile. Astfel, SRL Tipografia „Tipopres” datorită acțiunilor pârâților a fost prejudiciată prin afectarea bunului proprietate privată.

La data de 12 octombrie 2022, reclamanta s-a adresat către Primăria mun. Chișinău și Consiliul Municipal Chișinău cu o cerere, care a fost înregistrată în Cancelaria Primăriei cu nr. 07-111/2967. Prin cererea dată s-a solicitat să fie achitat costul integral al canalizației cu D-300mm construită din banii proprii și anume suma de 826 765,35 lei (opt sute douăzeci și șase mii șapte sute șaizeci și cinci lei 35 bani). Pârâții au cunoscut despre aceste circumstanțe, dar cu părere de rău nu au întreprins nici o măsură pentru a soluționa acest litigiu pe cale amiabilă și au admis încălcări care au dus la prejudicierea SRL Tipografia „Tipopres”.

Mai menționează reclamata că anume în baza Certificatului de urbanism nr. 525/19 din 02.09.2019 emis de către pârâți, SRL „Gonvaro-Con” fără de a primi autorizație de construcție a început lucrările de construire a unui bloc locativ pe terenul cu nr. cadastral *****. Începând lucrările de construire, SRL „Gonvaro-Con” fără a coordona cu SRL Tipografia „Tipopres” a strămutat o porțiune din rețeaua de canalizare cu D-300mm, fapt care și constituie prejudiciul integral întregului bun, deoarece după strămutarea ilegală care a avut loc, sistemul de canalizare nu mai este conform Proiectului nr. 91-RC executat de către SRL Tipografia „Tipopres”. Referitor la aceste acțiuni SRL „Gonvaro-Con” a fost dat în judecată, unde Primarul General al mun. Chișinău și Consiliul Municipal Chișinău participă ca intervenienți. Cauza dată se află pe

rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. În cadrul procesului de judecată SRL „Gonvaro-Con” permanent menționa că are toate actele în regulă pentru construcție și că canalizarea cu D-300 mm a strămutat-o perfect legal având în acest sens permisiunea din partea APL. La ședința de judecată din 23 iunie 2022 instanța de judecată a înaintat către intervenienții: Primarul General al mun. Chișinău și Consiliul Municipal Chișinău un demers referitor la actele ce au permis această strămutare eliberate SRL „Gonvaro- Con”. La data de 16 septembrie 2022 la ședința de judecată a fost adus la cunoștință răspunsul primit de instanță la demersul înaintat. Din răspunsul nr. 2629/22 din 13.09.2022 eliberat de către DGAURF a Consiliului Municipal Chișinău s-a comunicat că SRL „Gonvaro-Con” a efectuat lucrările de reamplasare a porțiunii de canalizare în litigiu în baza documentației de proiect nr. 3281/2018 (compartimentul rețele exterioare de apă și canalizare) avizată de DGAURF. Reieșind din aceste circumstanțe, este vădit faptul că APL cu subdiviziunile sale cunoscând despre faptul că canalizarea aparține SRL Tipografia „Tipopres”, neglijând dreptul de proprietate asupra canalizării, au permis SRL „Gonvaro-Con” să strămute o porțiune din canalizare fără a coordona cu SRL Tipografia „Tipopres”.

Indică reclamanta că canalizarea dată a fost construită legal și din mijloacele proprii ale SRL Tipografia „Tipopres”. Aceasta se demonstrează prin faptul că la 01 decembrie 2014 de către Tipografia „Tipopres” S.R.L., au fost recepționate lucrările de construcție a rețelei de canalizare cu D-300mm din str. *****, Nr. 54 - str. *****, mun. Chișinău. Pentru lucrările de construcție a rețelei de canalizare, de către Tipografia „Tipopres” SRL a fost achitată suma de 826 765,35 lei, fapt care se confirmă prin Contractul de prestări servicii nr.128/13 din 01.10.2013 semnat cu SRL „DIDL-Renovația” și prin Factura Fiscală Seria JB nr.1513974 din 29 mai 2014. Astfel, se constată cu certitudine că datorită încălcărilor admise de către pârâți la emiterea unui act administrativ și neglijenței ce au avut-o în perioada dată, au permis „Gonvaro-Con” S.R.L. de a iniția edificarea construcției cu multe nivele în lipsa actelor permisive, cu certificatul de urbanism ilegal, fără autorizație de construcție, acțiuni care contravin Legii nr. 163 din 09.07.2010, privind autorizarea executării lucrărilor de construcție. Despre aceste circumstanțe reclamanta a informat de nenumărate ori APL și a solicitat să stopeze lucrările de construire a blocului locativ, dar din partea APL nu au fost întreprinse careva măsuri în acest sens. Datorită acestor inacțiuni SRL „Gonvaro-Con” a ajuns la nivelul de construire la etajul 5. Abia la acest etaj, datorită Deciziei Curții de Apel Chișinău lucrările au fost stopate. Prin aceste acțiuni și inacțiuni a Primarului General și subalternilor săi, inclusiv datorită acțiunilor ilegale ale DGAURF al Consiliului Municipal Chișinău s-a ajuns la situația că un bun proprietate privată este viciat și anume rețeaua de canalizare cu D-300 mm din str. *****, Nr.54 - str. *****, mun. Chișinău, de la adresa str. Vovințeni, Nr.4, care aparține cu drept de proprietate SRL Tipografia „Tipopres”.

Conform legislației în vigoare rețeaua de canalizare se transmite la balanța autorității administrației publice locale sau direct operatorului în conformitate cu decizia consiliului local, cu recuperarea cheltuielilor pentru construirea acesteia. Astfel, reclamantul consideră că la ziua de azi datorită favorizării companiei SRL „Gonvaro-Con” și acțiunilor ilegale ale DGAURF al Consiliului Municipal Chișinău și al administrației Primarului General Chișinău s-a cauzat un prejudiciu material în sumă de 826 765,35 lei. Prejudiciul dat este echivalat la costul integral al canalizării, deoarece fiind viciată juridic și fizic din cauza celor expuse mai sus, SRL Tipografia „Tipopres” nu are posibilitate de a o transmite la balanța autorității administrației publice locale sau direct operatorului după cum a fost inițial recepționată conform Formei F-5 Procesul-Verbal nr. 199 an. 2014 și ridicării topografice de control și recepție întocmită de SA „Apă Canal Chișinău” care este gestionarul rețelelor de canalizare.

Mai menționează reclamanta că la data de 28 noiembrie 2022 a primit răspunsul nr.03-111/2967 din 21.11.2022 prin care s-a refuzat în recuperarea-sumei cheltuite pentru construirea canalizării sus menționate, deși aceasta a fost construită legal în bază de proiect avizată atât de DGAURF cât și de SA „Apă Canal Chișinău". Lecturând răspunsul primit și decizia luată în cadrul acestui răspuns, reclamantul a ajuns la concluzia că refuzul este unul neîntemeiat și ilegal. Nefiind de acord cu această decizie luată în răspunsul sus menționat, la data de 27 decembrie 2022 s-a depus cerere prealabilă înregistrată în Cancelaria Primăriei cu nr. 2-03/1-468. La cererea dată a fost primit răspuns la data de 11.01.2023 cu nr. 2-03/1-468 din 06.01.2023. Analizând refuzul primit la cererea prealabilă, reclamanta consideră că este evident faptul că pârâții nici nu au studiat sub toate aspectele nu numai că actele prezentate de reclamant, dar nici legislația în vigoare. Astfel, aceștia menționează în răspunsul său că reclamantul ar fi construit canalizarea cu D-300 mm din str. ***** în lipsa actelor permisive (certificat de urbanism și autorizație de construcție). Precum că aceasta a fost construită în urma acțiunilor reclamantului SRL Tipografia „Tipopres" după obținerea condițiilor tehnice nr. 1386 din 05.08.2013 emise de SA „Apă Canal Chișinău" pentru conectarea casei de locuit particulare (construcția nefinalizată, cu grad de finalizare 76%) amplasată pe terenul cu nr. cadastral *****. Reclamanta consideră că acest argument este unul neîntemeiat și lipsit de sens legal, or pârâții pregătind acest răspuns au formulat argumente ce contravin legislației în vigoare, ceia ce demonstrează incompetența specialiștilor din cadrul APL. Or, norma legală la care face referire pârâtul și anume art. 28 alin. (l) al Legii nr. 163/2010 anume că se atribuie la construcțiile executate în lipsa autorizației de construire, doar că autorizația de construire se eliberează pentru construcția de bunuri imobile și nu pentru rețele inginerești. Acest lucru este expres prevăzut în Legea nr.163/2010 la care face referire pârâtul.

Mai mult ca atât, reclamantul indică că tot în această lege și în legislația de specialitate este prevăzut că pentru construirea rețelelor se eliberează condiții tehnice și aviz de racordare a rețelei noi construite. Faptul că pârâții nu țin cont de ceia ce scriu, este însăși argumentul acestora că SRL „Gonvaro-Con" a strămutat rețeaua de canalizare al SRL Tipografia „Tipopres" având ca bază Certificatul de Urbanism pentru proiectare a unui bloc locativ pe terenul cu nr. cadastral ***** (în prezent după comasare având nr. cadastral *****) emis de APL, în baza căruia a și întocmit proiectul de strămutare a rețelei de canalizare din zona de construcție. În cazul SRL Tipografia „Tipopres", aceasta avea toate actele în regulă și anume că proiectul de construire a acestei canalizări a fost avizat de către DGAURF și a fost elaborat anume în baza Certificatului de urbanism și a autorizației de construire a casei de locuit din str. *****, nr.54. Încă o probă că pârâții nu studiază actele, este însăși argumentul acestora din răspunsul primit la cererea prealabilă precum că Condițiile tehnice nr.1386 din 05.08.2013 emise de SA „Apă Canal Chișinău" chipurile ar fi fost elaborate și eliberate SRL Tipografia „Tipopres" pentru conectarea casei de locuit particulare. Dar de fapt, la p.3.2 este menționat: „Să se prevadă strămutarea rețelei de canalizare menajer-fecaloidă cu D-800mm din zona de construcție, respectând distanța normativă". Astfel, este evident faptul că nu este vorba de racordarea la rețele a casei de locuit, ci de strămutarea unei porțiuni a canalizării.

Mai menționează reclamanta că în răspunsul său, pârâții indică că canalizarea ce aparține SRL Tipografia „Tipopres" a fost strămutată în septembrie 2019 legal de către SRL „Gonvaro-Con" în baza unui proiect în baza avizului de branșare racordare din 2019, pe când proiectul nr. 3281/2018-11-REAC la care fac referire în refuz, este din 09.04.2021. Deci, a fost strămutată o porțiune de rețea de canalizare proprietate privată în septembrie 2019 în baza unui proiect avizat în 09 aprilie 2021. Și în acest caz pârâții, deși au emis un act ilegal și anume Certificatul de

urbanism nr. 525/19 din 02.09.2019, încearcă să evite recompensarea cheltuielilor pentru construirea canalizării care la fel au coordonat- o și au eliberat avizele necesare pentru construirea acesteia.

Reclamanta consideră că pârâții neîntemeiat refuză recompensarea costului pentru construirea canalizării, or conform legislației în vigoare rețeaua de canalizare se transmite la balanța autorității administrației publice locale sau direct operatorului în conformitate cu decizia consiliului local, cu recuperarea cheltuielilor pentru construirea acesteia. Astfel, conform prevederilor art. 19 alin. (4) al Legii nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare și Hotărârii Guvernului nr. 901/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de transmitere a bunurilor proprietate privată, la finalizarea lucrărilor de construcție a instalațiilor și rețelelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, situate pe teren public, proprietarul acestora urmează să le transmită în gestiunea autorității publice locale sau direct operatorului, în conformitate cu Decizia consiliului local. Autoritatea publică locală, la rândul său, urmează să ramburseze investitorului cheltuielile pentru construcție în infrastructură. Suplimentar, conform prevederilor pct. 58 al Deciziei Curții Constituționale nr. 30 din 01.11.2016 privind excepția de neconstituționalitate a art.19 alin. 4 al legii menționate mai sus, este stipulat că transmiterea cu titlu gratuit este neconstituțională. Astfel, reieșind din aceste prevederi pârâții urmează să ramburseze cheltuielile suportate pentru construirea canalizării cu D-300 mm și să o preia la balanță în baza normelor sus citate. Necătând la aceste prevederi legale reclamanta a primit un refuz neîntemeiat și ilegal.

Reclamanta indică că la moment este în situația când pentru un bun proprietate privată, construit perfect legal și dat în exploatare, se refuză recuperarea cheltuielilor deși legea prevede acest lucru. La ziua de azi datorită acțiunilor ilegale ale DGAURF al Consiliului Municipal Chișinău și al administrației Primarului General Chișinău se cauzează un prejudiciu material în sumă de 826 765,35 lei, adică echivalentul costului integral al canalizării.

Reclamanta constată că prin actul administrativ și anume decizia de refuz, s-a admis o ingerință în drepturile sale, garantate prin Convenția CEDO. DGAURF urma să pornească o procedură administrativă pentru precăutarea cererii înaintate și nu ține de competența DGAURF de a examina asemenea cereri înaintate. Competența este exclusivă a Primarului General mun. Chișinău și a Consiliului Municipal Chișinău. Conform procedurii administrative urmau să invite la examinarea unei asemenea întrebări serioase si Reclamantul SRL Tipografia „Tipopres" în persoana administratorului Victoria VASILEVA. Reclamantei i-a fost adusă o încălcare flagrantă a drepturilor sale, ori aceasta fiind proprietara unui bun, datorită acțiunilor pârâților practic este deposedată de mijloacele financiare investite într-o canalizare care a fost construită la insistența autorității pentru a-și putea da în exploatare casa de locuit. Mai mult ca atât, conform art. 32, alin. (2) din CA, în condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.

Astfel, reclamantul constată că pârâții având obligația de a asigura participarea reclamantei la examinarea cererii prealabile i-au îngrădit accesul la procedura administrativă și consideră că au fost încălcate prevederile art. 31 CA în procedura de emiterea a răspunsului prin care sa luat decizia de refuz în recuperarea costului canalizării.

Mai menționează reclamanta că orice procedură administrativă urmează a fi petrecută cu respectarea eligibilității de tratament, ori, autoritățile publice acționează respectând principiul egalității și nediscriminării, atât în cadrul procedurii administrative, cât și în cadrul procedurii de contencios administrativ sau ca rezultat al acestora, nicio persoană nu poate beneficia de privilegii, nu poate fi dezavantajată, lipsită de drepturi sau scutită de obligații pe motiv de rasă,

origini familiale, sex, limbă, cetățenie, apartenență etnică, religie, convingeri politice sau ideologice, educație, situație economică, condiție socială. Examinând superficial și incompetent cererea înaintată, fără a porni procedura administrativă, SRL „Tipografia Tipopres" i-a fost creat un dezavantaj și o încălcare flagrantă a drepturilor sale, ori aceasta având dreptul de proprietate asupra canalizării cu D-300 mm care a construit-o la indicația autorității publice, la moment este deposedată de mijloacele financiare cheltuite pentru construirea acesteia. Prin încălcarea prevederilor art. 32, alin. (2) din CA „în condițiile legii, autoritățile publice trebuie să asigure participarea neîngrădită la procedura administrativă a persoanelor interesate.", se constată că fiind examinată cererea inițială fără a porni procedura administrativă cu implicarea tuturor părților interesate în această procedură, SRL „Tipografia Tipopres" a fost lipsită de dreptul de a-și expune poziția, astfel a fost îngrădită la procedura administrativă;

Reclamanta conchide că procedura administrativă a fost viciată de către autoritatea publică prin intermediul DGAURF, exercitând și manifestându-se cu rea-credință, atât în perioada de examinare a cererii, cumulare de probe cât și la întocmirea actului administrativ care contravine prevederilor art.120, alin. (1) din CA, ori, motivarea deciziei luate în răspunsul primit lipsește. Forma si conținutul sunt substanțiale în veridicitatea unui act administrativ iar necorespunderea acestuia cu prevederile legale, duce la anulare acestuia.

La data de 04.12.2025, în cadrul ședinței de judecată, reprezentatul reclamantului, avocatul Panțiru Victor, a depus cerere de concretizare, prin care și-a concretizat pretențiile inițiale (f.d. 17-19, vol 2).

Cere, SRL Tipografia „Tipopres":

- anularea deciziei de refuz nr. 2-03/1-468 din 06 ianuarie 2023;
- obligarea Consiliului Municipal să emită Decizia privind primirea la balanță de către Primăria mun. Chișinău a canalizării cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea care va fi la data transmiterii acesteia, cu compensarea prețului ei de 826.765,35 lei (opt sute douăzeci și șase mii șapte sute șaizeci și cinci lei 35 bani);
- obligarea Primarului General al mun. Chișinău să primească la balanța, canalizarea cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea în care este și/sau va fi la data transmiterii;
- încasarea de la Primarul General al mun. Chișinău cu titlu de prejudiciu cauzat din evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) a sumei de 182.552,46 MDL;
- încasarea de la Primarul General al mun. Chișinău a cheltuielilor de judecată.

În ședința de judecată, reprezentanții reclamantei SRL Tipografia „Tipopres", administratorul Vasilieva Victoria, avocații Vasilica Ruslan și Panțîru Victor, au susținut acțiunea pentru motivele de fapt și de drept enunțate, inclusiv pentru cele expuse suplimentar în ședință.

Obiecțiile pârâtului:

Reprezentantul pârâților, Primarului General al mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, Tofan Alina, în ședința de judecată a solicitat respingerea acțiunii pentru motivele de fapt indicate în referință.

În susținerea poziției sale, autoritatea publică a menționat că în fapt, conform pct. 2 din decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 16/13-38 din 09.10.2008 cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată asupra lotului de pământ din *****, 54 dlui Simha Vainberg s-a stabilit servitute asupra lotului de pământ cu suprafața de 186 mp din ***** 54, în vederea

deservirii rețelelor tehnico-edilitare. Prin condițiile tehnice eliberate SRL Tipografia „Tipopres” pentru proiectarea rețelelor de alimentare cu apă și evacuarea a apelor uzate nr. 1386 din 05.08.2013, s-a dispus strămutarea rețelei cu D-800mm, proprietate publică a mun. Chișinău, din zona de construcție, respectând distanța normativă, pentru alimentarea cu apă potabilă a casei de locuit particulare din str. ***** 54. Condiția strămutării rețele publice a fost impusă SRL Tipopres doar pe lungimea terenului cei aparține. Conform contractului de prestări servicii nr. 128/13 din 01.10.2013 încheiat între SRL Tipografia „Tipopres” și SRL „Didil-Renovația”, ultimii au executat lucrările: construcția de strămutare a rețelei de canalizare din str. ***** 54. Conform Procesului verbal nr. 199 din 2014 (anexat de reclamant) SA „Apă Canal Chișinău” a impus condiția de transmitere gratuită a instalațiilor și rețelelor de alimentare cu apă și canalizare, conform prevederilor Hotărârii Guvernului RM nr. 688 din 09.10.1995.

La data de 23.09.2021 SA „Apă Canal Chișinău „ a eliberat aviz de branșare/racordare pentru SRL „Gonvaro Con”. Conform căruia punctul de racordare la sistemul de canalizare: 1-VAR- în colectorul menajer fecaloid cu D-800mm de-a lungul blocului locativ din str. Cornului 11 cu conectarea în căminul existent. 2- VAR- în rețeaua de canalizare menajer-fecaloida cu D-300 mm, construită conform PR.3021-REAC, cu racordarea în căminul existent, cu strămutarea rețelei de canalizare menajer-fecaloida cu 2D-300 mm din zona de construcție, respectând distanța normativă. Conform răspunsului SA „Apă Canal Chișinău” nr. 01-763 din 16.03.2021 SRL Tipografia „Tipopres” a realizat construcția colectorului D-300 mm pe str. *****, fără strămutarea colectorului cu D-800 mm. Prin soluția dată a fost anulat segmentul de colector cu D-800 mm, numai pe perimetrul teritoriului SRL Tipografia „Tipopres”.

Mai indică pârâții că conform notei Direcției Generală Arhitectură, urbanism și Relații Funciare nr. 2629/22 din 13.09.2022, Canalizarea menajer-fecaloidă cu D-300mm din str. ***** a fost construită în lipsa actelor permisive, în urma acțiunilor Tipografiei „Tipopres” S.R.L. după obținerea condițiilor tehnice nr. 1386 din 05.08.2013 emise de S.A. „Apă-Canal Chișinău”, pentru conectarea casei de locuit particulare (construcția nefinalizată, cu grad de finalizare 76%) amplasată pe terenul cu nr. cadastral *****. Conform condițiilor tehnice menționate, după construirea rețelei de canalizare, Tipografia „Tipopres” S.R.L. urma să transmită în gestiune economică a S.A. „Apă-Canal Chișinău”. Conform condițiilor tehnice, după executarea lucrărilor de construire, instalațiile și rețelele noi construite se transmit în gestiune economică a S.A. „Apă-Canal Chișinău”. Ulterior, în anul 2019, S.A. „Apă-Canal Chișinău” a eliberat pe numele S.R.L. „Gonvaro-Con” aviz de branșare/racordare nr. 2058/693 din 09.09.2019 la canalizarea sus menționată cu D-300mm, fără a indicat că, rețelele de canalizare aparține Tipografiei „Tipopres” S.R.L. și lucrările de strămutare a canalizării cu D-300mm (care era parțial amplasată pe terenul privat al S.R.L. „Gonvaro-Con”), necesitată a fi coordonate cu proprietarul rețelei. S.R.L. „Gonvaro-Con” având certificatul de urbanism pentru proiectarea unui bloc de locuință pe terenul cu nr. cadastral *****, a întocmit documentația de proiect, inclusiv compartimentul privind strămutarea rețelei de canalizare din zona de construcție. Amplasamentul rețelei de canalizare pentru ob. 3281/2018-11-REAC (compartimentul rețele exterioare de apă și canalizare menajeră), a fost coordonat de către Direcția generală arhitectură urbanism și relații funciare la data de 09.04.2021.

Conform Legii nr. 436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală, Legii nr. 29 din 05.04.2018 Privind delimitarea proprietății publice, bunurile proprietate a unității administrativ teritoriale sunt administrate și gestionate de către autoritatea publică locală.

Conform art. 109 alin. (1) și (2) din Constituția RM, „administrația-publică în unitățile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, ale descentralizării

serviciilor publice, ale eligibilității autorităților administrației publice locale și ale consultării cetățenilor în problemele locale de interes deosebit. Autonomia privește atât organizarea și funcționarea administrației publice locale, cât și gestiunea colectivităților pe care le reprezintă."

Conform art.13[1] din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, (1) Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sînt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sînt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice în conformitate cu Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice. (2) Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sau părțile componente ale acestora, realizate în comun prin programe de investiții, aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și se înregistrează în patrimoniul acestora pe baza următoarelor criterii: a) bunurile construite exclusiv în raza unei singure unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al acesteia; b) bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deservesc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al raionului/municipiului dacă toate unitățile administrativ-teritoriale implicate sînt situate în același raion/municipiu; c) bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deservesc mai multe unități administrativ teritoriale aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ teritoriale dacă aceste unități administrativ-teritoriale sînt situate în raioane/municipii diferite, apartenența acestora stabilindu-se prin decizia consiliilor raionale/municipale sau prin hotărâre de Guvern. (3) Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului pot fi: a) date în administrare și exploatare operatorilor, în cazul gestiunii directe; b) concesionate operatorilor, în temeiul deciziei de atribuire a contractului de delegare a gestiunii serviciului, în cazul gestiunii delegate. (4) În cazul gestiunii delegate, concesionarea sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului este parte intrinsecă a contractelor de delegare a gestiunii. Aceste bunuri se transmit operatorilor spre administrare și exploatare pe perioada delegării gestiunii, în baza contractului de delegare a gestiunii, odată cu delegarea gestiunii serviciului. (5) Operatorul, indiferent de modalitatea de gestiune a serviciului, este obligat să țină o evidență separată a bunurilor primite în gestiune, inclusiv a modificării în timp a valorii sau a înlocuirii complete a acestora. (6) Bunurile domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, nu pot fi depuse ca aport la capitalul integral al societăților comerciale (inclusiv cele înființate de autoritățile administrației publice locale și centrale) și nu pot constitui garanții pentru creditele bancare contractate de autoritățile administrației publice locale sau de operatori, fiind inalienabile, imprescriptibile și insesizabile. Aceste bunuri pot fi date în administrare sau pot fi concesionate operatorilor, în condițiile legii. (7) Bunurile domeniului privat al unităților administrativ-teritoriale utilizate pentru furnizarea/prestarea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pot fi date în administrare, concesionate sau trecute în proprietatea operatorilor, cu respectarea prevederilor legale. (8) în cazul gestiunii delegate, bunurile realizate de operatori în conformitate cu programele de investiții impuse prin contractul de delegare a gestiunii aparțin domeniului public și revin de drept, gratuit și libere de orice sarcini unităților administrativ-teritoriale. Acestea se transmit de către operator autorităților publice locale pentru înregistrarea în proprietatea unității administrativ-teritoriale până la finele fiecărui an de gestiune. (9) Administrarea bunurilor domeniului public sau privat al unităților administrativ-teritoriale, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, se face cu diligența

unui bun proprietar. 10) În cazul societăților comerciale cu capital integral public, bunurile necesare fumizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se concesionează acestora odată cu delegarea gestiunii serviciului, prin atribuire directă. (11) Redevența pentru concesionarea bunurilor aferente serviciului de alimentare cu apă și de canalizare se stabilește în contractul de delegare a gestiunii, la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri sau la alt nivel, dacă se justifică economic. (12) Redevența prevăzută la alin. (11) se utilizează doar pentru finanțarea reparațiilor cu capitalizarea cheltuielilor, inclusiv reabilitarea, modernizarea și/sau dezvoltarea bunurilor domeniului public care au făcut obiectul concesionării și/sau al dezvoltării noilor imobilizări corporale.

Conform art. 19 alin. (3), (4) din aceiași Lege, la elaborarea condițiilor tehnice pentru lucrările de proiectare, operatorii se vor încadra în prevederile planului urbanistic general al localității sau în planul local de amenajare a teritoriului. În cazul în care localitatea nu dispune de planul urbanistic general actualizat sau de planul local de amenajare a teritoriului actualizat, operatorul, înainte de eliberarea condițiilor tehnice, va aproba prin decizia respectivă a autorităților publice locale planul de dezvoltare a rețelelor. (4) La finalizarea lucrărilor de construcție, instalațiile și rețelele publice de alimentare cu apă și de canalizare, situate pe teren public, construite de persoane fizice și/sau de persoane juridice, precum și cele construite până la intrarea în vigoare a prezentei legi, indiferent de sursa de finanțare, se transmit gratuit la balanța autorității administrației publice locale sau direct operatorului în conformitate cu decizia consiliului local.” Art. 19 al. (4) sintagma „gratuit la balanța” a fost declarată neconstituțională prin HCC30 din 01.11.16, MO478-490/30.12.16 art. 111; în vigoare 01.11.16.

Pârâții indică că conform extrasului din RBI până la moment terenul cu suprafața de 0,0186 ha din terenul cu suprafața totală du 0,097 ha, din *****, 54 este grevat cu servitute pentru rețelele publice, ori decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 16/13-38 din 09.10.2008 este în vigoare până la moment. Tipografia „TIPOPRES” SRL nu i-au fost eliberate și nu a deținut condiții tehnice pentru proiectarea rețelelor cu D-300mm, însă pentru strămutarea rețelei proprietate publică a unicității administrativ teritoriale, care după strămutare rămâne a fi în proprietatea autorității publice. Mai mult ca atât chiar și în cazul că rețeaua cu D-300mm, după cum pretind reclamanții, construită conform condițiilor din anul 2013, recepționată în baza Procesului-verbal nr. 199 din 2014, pârâții atrag atenția la condiția de transmitere gratuită a instalațiilor și rețelelor de alimentare cu apă și canalizare, conform prevederilor legale în vigoare la momentul construirii și recepției acesteia, adică prevederile în vigoare în anii 2013-2014. Sintagma „gratuit la balanța” din Legea nr. 303 din 13.12.2013, a fost declarată neconstituțională prin HCC nr. 30 din 01.11.16, MO478-490/30.12.16 art. 111; în vigoare 01.11.16. Această anulare a sintagmei nu are efect retroactiv, ea a intrat în vigoare abia la data de 01.11.2016, iar rețelele construite anterior se transmiteau gratuit conform prevederilor în vigoare la momentul finalizării lucrărilor de construcție. Reieșind din cele expuse reclamantul nu numai că a deteriorat o rețea publică cu D-800, care urma a fi strămutată, însă acesta a construit o rețea cu D-300 și nu a executat condițiile prescrise în actele eliberate, conform cărora urma la finalizarea lucrărilor să transmită gratuit rețeaua în proprietatea UAT, respectiv nu poate pretinde la moment recuperarea costului rețelei construite în anul 2013 și recepționate în anul 2014.

Din sinteza cadrului legal abordat, reiese că autoritatea publică locală și-a exercitat dreptul discreționar, a luat în considerare toate faptele relevante, a respectat limitele legale ale dreptului discreționar, și-a exercitat dreptul discreționar conform scopului acordat prin lege, astfel nu există temei privind anularea actul administrativ individual.

Poziția terțului:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 12 mai 2023, în proces a fost atras Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău”, în calitate de terț.

În termenul acordat de instanță, terțul nu a depus referință asupra acțiunii formulate de reclamantă, nu s-a prezentat în ședința de judecată deși a fost citat legal despre data, locul și ora acesteia.

Aprecierea instanței:

Audiind participanții la proces, studiind acțiunea și înscrisurile anexate la actele cauzei, instanța de judecată apreciază acțiunea admisibilă și pasibilă respingerii din următoarele considerente.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 207 alin. (1) Cod administrativ, instanța verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea unei acțiuni în contenciosul administrativ. Dacă este inadmisibilă, acțiunea în contencios administrativ se declară ca atare prin încheiere judecătorească susceptibilă de recurs.

Alin. (2) al aceluiași articol stabilește că acțiunea în contencios administrativ se declară inadmisibilă în special când:

a) există o hotărâre judecătorească definitivă cu privire la un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
b) există o încheiere judecătorească prin care s-a dispus încetarea procesului în legătură cu faptul că reclamantul a renunțat la acțiune sau și-a retras acțiunea într-un litigiu între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept sau că între parți s-a încheiat o tranzacție de împăcare;
c) la aceeași sau la altă instanță de judecată se examinează o acțiune între aceleași părți, cu același obiect și pe aceleași temeiuri de drept;
d) acțiunea a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.209;
e) reclamantul nu poate revendica încălcarea, prin activitatea administrativă, a unui drept în sensul art.17;
f) nu sunt întrunite condițiile prevăzute la art.208;
g) acțiunea a fost depusă de o persoană fără împuterniciri în acest sens;
h) cererea de chemare în judecată nu corespunde cerințelor prevăzute la art.211 alin.(1) și (2) și art.212 alin.(1) și reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanța de judecată.

Dispozițiile legale citate enunță temeiurile de bază de admisibilitate a cererii de chemare în judecată formulată în instanța de contencios administrativ:

I. prezența unui act administrativ individual defavorabil (dispoziție, decizie sau altă măsură oficială) întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, comunicat destinatarului ;
II. competența jurisdicțională materială și teritorială a instanței de judecată pentru examinarea acțiunii în contenciosul administrativ;
III. respectarea cerințelor de formă și conținut a acțiunii în contencios administrativ
IV. respectarea procedurii prealabile

V. respectarea termenului de înaintare a acțiunii
VI. prezența unui drept vătămat căruia i s-a adus atingere prin activitate administrativă.

Probele administrate și explicațiile oferite de părțile în proces, atestă că la 12 octombrie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres" a depus în adresa Primarului General al municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău o cerere prin care a solicitat recuperarea costului integral pentru rețeaua de canalizare cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. *****, mun. Chișinău în sumă de 826 765, 35 lei. (f.d. 16-18)

La 21 noiembrie 2022, Primăria municipiului Chișinău a emis în adresa reclamantului SRL „Tipopres" răspunsul nr. 03-118/2967, prin care a refuzat solicitările din cererea depusă la 12.10.2022.(f.d.19)

Nefiind de acord cu răspunsul nr. 03-118/2967 din 21 noiembrie 2022, SRL „Tipopres" a depus cerere prealabilă înregistrată cu nr. 2-03/1-468 din 27 decembrie 2022. (f.d. 20-21 verso)

Prin răspunsul nr.2-03/1-468 din 06 ianuarie 2023, Primăria municipiului Chișinău a respins cererea prealabilă din 27.12.2022. (f.d. 22-23)

Nefiind de acord cu decizia emisă și răspunsul la cererea prealabilă, reclamantul SRL „Tipopres" a depus la Judecătoria Chișinău (sediul Rîșcani) prezenta acțiune. (f.d. 4-13)

Prin acțiunea formulată, reclamantul a solicitat: anularea deciziei de refuz nr.2-03/1-468 din 06.01.2023, compensarea prețului pentru construcția canalizării cu D-300 mm din str. ***** nr. 54 - str. *****, de 826 765, 35 lei, încasarea în beneficiul SRL Tipografia „Tipopres" de la Primarul General al mun. Chișinău cu titlu de prejudiciu cauzat din evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) a sumei de 182 552,46 lei și compensarea cheltuielilor de judecată, obligarea Consiliul municipal Chișinău să emită decizia privind primirea la balanță de către Primăria mun. Chișinău de la SRL Tipografia „Tipopres" a canalizării cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea care va fi la data transmiterii acesteia, obligarea Primarului General al mun. Chișinău să primească la balanța sa de la SRL Tipografia „Tipopres" canalizarea cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea în care este și/sau va fi la data transmiterii.

Astfel, reclamantul a formulat o acțiune în obligare.

Conform art. 10 alin. (1) Cod administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art. 11 alin. (1) lit. a) și b) Cod administrativ, (1) Actele administrative individuale pot fi: a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligații, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat; b) acte favorabile – actele care creează destinatarilor săi un beneficiu sau un avantaj de orice fel.

Cu referire la normele de drept citate, instanța de judecată reține că, decizia nr.2-03/1-468 din 06.01.2023 prin care reclamantei i s-a refuzat compensarea cheltuielilor pentru construcția canalizării cu D-300 mm din str. ***** nr. 54 - str. *****, de 826 765, 35 lei, este un act administrativ individual, emis de către o autoritate publică pentru a fi reglementat un caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de produce efecte în exterior.

Conform art. 189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o

acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci când autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activității administrative este garantat și nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanței de judecată competente.

La caz, cu referire la circumstanțele menționate, instanța reține că reclamanta revendică apărarea pe calea controlului judecătoresc a unui drept în sensul art. 17 Cod administrativ, ori pretind îngrădirea dreptului său la compensarea cheltuielilor suportate, în condițiile legii. Astfel, condiția revendicării unui drept legitim este întrunită.

Competența pentru examinarea prezentei acțiuni, în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău (sediul Rîșcani), astfel, cererea de chemare în judecată fiind depusă cu respectarea dispozițiilor legale menționate.

Referitor la condiția de respectare a remediului extrajudiciar cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil, instanța de judecată va reține următoarele.

Conform art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Conform art. 19 Cod administrativ, cererea prealabilă este instituția care oferă o cale de soluționare prejudiciară a litigiilor administrative.

Conform art. 162 alin. (1) Cod administrativ, procedura prealabilă urmărește scopul de a verifica legalitatea actelor administrative individuale.

Alin. (3) al articolului citat, cererea prealabilă poate fi îndreptată spre: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual ilegal sau nul; b) emiterea unui act administrativ individual.

Totodată, în sensul art. 208 alin. (3) din Codul administrativ, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Cu referire la actele cauzei și circumstanțele reflectate supra, instanța de judecată constată că, prin cererea din 12 octombrie 2022 și cererea prealabilă din 27 decembrie 2022, a solicitat emiterea actului administrativ favorabil și și-a exprimat dezacordul cu soluția adoptată la examinarea cererii.

Conform art. 209 alin. (1) acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: a) data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia; b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă.

Răspunsul la cererea prealabilă cu nr.2-03/1-468 a fost dat de Primăria municipiului Chișinău la 06.01.2023, acțiunea fiind depusă în instanță la 09 februarie 2023.

Ținând cont de prevederile enunțate, raportate la circumstanțele constatate, instanța de judecată concluzionează asupra respectării de către reclamant a termenului de înaintare a acțiunii.

Examinarea condițiilor de admisibilitate expuse supra, în raport cu actele cauzei, impun concluzia că acțiunea, în partea pretențiilor ce vizează obligarea autorității publice la

compensarea cheltuielilor pentru construcția canalizării a fost formulată și depusă cu respectarea procedurii, în termenul stabilit de Lege și cu respectarea competenței, astfel, fiind admisibilă.

Cu privire la pretențiile reclamantului, Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres" privind obligarea Consiliul municipal Chișinău să emită decizia privind primirea la balanță de către Primăria mun. Chișinău de la SRL Tipografia „Tipopres" a canalizării cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea care va fi la data transmiterii acesteia, obligarea Primarului General al mun. Chișinău să primească la balanța sa de la SRL Tipografia „Tipopres" canalizarea cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea în care este și/sau va fi la data transmiterii, instanța de judecată va reține următoarele.

Cu referire la actele cauzei și prevederile legale reflectate supra, instanța de judecată menționează că, una dintre condițiile de admisibilitate ale acțiunii în contenciosul administrativ este respectarea procedurii prealabile de verificare, în cadrul procedurii administrative, a legalității actului administrativ emis.

Conform art. 208 alin. (3) Cod administrativ, dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acțiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Dispozițiile legale enunțate supra stabilesc necesitatea respectării remediului extrajudiciar ori, acesta în prealabil urmează să fie supus examinării și verificării de către autoritatea publică emitentă, în acest sens să fie expusă o poziție sau dată o apreciere solicitării formulate, de către autoritatea vizată. Sarcina instanței de judecată este de a verifica legalitatea concluziilor autorității competente, iar concluziile instanței nu se pot întemeia decât pe motive asupra cărora părțile au avut posibilitatea de a formula observații și au fost obiect de examinare în cadrul procedurii administrative.

Cercetând actele anexate la acțiunea inițiată de Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres" împotriva Primarului General al mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, terț Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău" , judecătorul nu constată o cerere adresată autorității vizate în privința unei eventuale solicitări ce vizează obligarea primirii la balanță de către Primăria mun. Chișinău, de la SRL Tipografia „Tipopres" a canalizării cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea care va fi la data transmiterii acesteia, și obligarea Primarului General al mun. Chișinău să primească la balanța sa de la SRL Tipografia „Tipopres" canalizarea cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea în care este și/sau va fi la data transmiterii.

Actele cauzei atestă că, în cererea din 12 octombrie 2022, adresată Primarului General al municipiului Chișinău și Consiliul municipal Chișinău și în cererea prealabilă nr. 2-03/1-468 din 27 decembrie 2022, SRL Tipografia „Tipopres" nu a solicitat autorităților publice vizate emiterea unui act administrativ prin car să fie dispusă primirea la balanță a canalizării cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. *****.

Astfel, pentru examinarea pretențiilor menționate, Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres", urma să sesizeze, cu o cerere, autoritatea publică competentă. Ori, chestiunile ce vizează obligarea emiterii actelor administrative individuale favorabile, urmează a fi soluționate într-o procedură administrativă și respectiv definitivate printr-un act administrativ individual ce vizează soluționarea revendicărilor formulate.

În consecință, nerespectarea procedurii enunțate determină declararea inadmisibile, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, a pretenției formulată de Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres" privind obligarea Consiliul municipal Chișinău să

emită decizia privind primirea la balanță de către Primăria mun. Chișinău de la SRL Tipografia „Tipopres” a canalizării cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea care va fi la data transmiterii acesteia, obligarea Primarului General al mun. Chișinău să primească la balanța sa de la SRL Tipografia „Tipopres” canalizarea cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea în care este și/sau va fi la data transmiterii.

Se explică reclamantului, SRL Tipografia „Tipopres”, că declararea acțiunii inadmisibile în privința pretenției menționate, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) Cod administrativ, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată a aceluiași reclamant, cu aceiași acțiune

Totodată, instanța de judecată va concluziona în privința netemeiniciei acțiunii reținând următoarele argumente.

Conform art. 224 alin. (1) lit. b) Cod Administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: în baza unei acțiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă și obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenției reclamantului de emitere a actului este întemeiată.

Instanța de judecată reține că reclamanta a formulat o acțiune în obligare, pentru admiterea căreia sunt necesare întrunirea cumulativă a două condiții: actul administrativ de respingere a solicitării să fie ilegal, iar revendicarea pretenției reclamantului să fie întemeiată. În această ordine de idei, instanța va supune examinării succesive a celor două condiții.

Actele cauzei atestă că, la 12 octombrie 2022, Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres” a depus în adresa Primarului General al municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău cerere prin care a solicitat recuperarea costului integral pentru rețeaua de canalizare cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. *****, mun. Chișinău în sumă de 826 765, 35 lei. (f.d. 16-18)

La 21 noiembrie 2022, Primăria municipiului Chișinău a emis în adresa reclamantului SRL „Tipopres” răspunsul nr. 03-118/2967, prin care a reținut următoarele.

„*Canalizarea menajer-fecaloidă cu D-300mm din str. ***** a fost construită în lipsa actelor permisive (certificat de urbanism pentru proiectare şi autorizaţie de construire) în urma acţiunilor Tipografiei „Tipopres” S.R.L. după obţinerea condiţiilor tehnice nr. 1386 din 05.08.2013 emise de S.A. „Apă-Canal Chişinău”, pentru conectarea casei de locuit particulare (construcţia nefinalizată, cu grad de finalizare 76%) amplasată pe terenul cu nr. cadastral *****.*

Conform condiţiilor tehnice menţionate, după construirea reţelei de canalizare, Tipografia „Tipopres” S.R.L. urma să transmită în gestiune economică a S.A. „Apă-Canal Chişinău”.

Menţionăm că, conform condiţiilor tehnice, după executarea lucrărilor de construire, instalaţiile şi reţelele noi construite se transmit în gestiune economică a S.A. „Apă-Canal Chişinău”.

Ulterior, în anul 2019, S.A. „Apă-Canal Chişinău” a eliberat pe numele S.R.L. „Gonvaro-Con” aviz de branşare/racordare nr. 2058/693 din 09.09.2019 la canalizarea sus , menţionată cu D - 300mm, fără a indicat că, reţelele de canalizare aparţine Tipografiei „Tipopres” S.R.L. şi lucrările de strămutare a canalizării cu D- 300mm (care era parţial aplasată pe terenul privat al S.R.L. „Gonvaro-Con”), necesitată a fi coordonate cu proprietarul reţelei.

*S.R.L. „Gonvaro-Con” având certificatul de urbanim pentru proiectarea unui bloc de locuinţă pe terenul cu nr. cadastral *****, a întocmit documentaţia de proiect, inclusiv compartimentul privind strămutarea reţelei de canalizare din zona de construcţie.*

Amplasamentul reţelei de canalizare pentru ob. 3281/2018-11-REAC (compartimentul reţele exterioare de apă şi canalizare menajeră), a fost coordonat de către Direcţia Generală Arhitectură, Urbanism şi Relaţii Funciare la data de 09.04.2021.” (f.d.19)

Nefiind de acord cu răspunsul nr. 03-118/2967 din 21 noiembrie 2022, SRL „Tipopres” a depus la 27 decembrie 2022, cerere prealabilă înregistrată cu nr. 2-03/1-468, solicitând *recuperarea costului integral pentru rețeaua de canalizare cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. *****, mun. Chișinău în sumă de 826 765, 35 lei.* (f.d. 20-21 verso)

Prin răspunsul nr.2-03/1-468 din 06 ianuarie 2023, Primăria municipiului Chișinău a respins cererea prealabilă din 27.12.2022, reținând suplimentar că în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (5) din Legea nr. 163/20110, la coordonarea documentației de proiect elaborate în baza avizelor de racordare la rețele, se examinează exclusiv aspectele ce țin de realizarea (respectarea) în documentația de proiect a cerințelor prescrise în avizul de racordare la rețele. (f.d. 22-23)

Așa cum a fost menționat supra, reclamantul, SRL „Tipopres”, prin prezenta acțiune își exprimă dezacordul cu refuzul Primarului general al municipiului Chișinău în realizarea formalităților necesare pentru compensarea prețului pentru construcția canalizării cu D-300 mm din str. ***** nr. 54 - str. *****, de 826 765, 35 lei și solicită impunerea autorității publice la acțiune, în vederea realizării dreptului său legal.

Potrivit art. 3 alin. (2) din Legea privind administrația publică locală nr. 436 din 28.12.2006 (în vigoare la data emiterii deciziei de refuz) Autoritățile administrației publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizațională, gestionară și financiară, au dreptul la inițiativă în tot ceea ce privește administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-și, în condițiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

Potrivit art. 29 alin. (1) lit. a), a[1]) și k) din Legea privind administrația publică locală, pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi, stabilite la art.4 alin.(1) din Legea privind descentralizarea administrativă, primarul exercită în teritoriul administrat următoarele atribuţii de bază: a) asigură executarea deciziilor consiliului local; a[1]) încheie, în baza deciziei consiliului local și în condițiile legii, acte juridice de administrare sau de dispoziție privind bunurile domeniului public sau privat al satului (comunei), orașului (municipiului) respectiv; k) eliberează autorizaţiile prevăzute de lege.

Conform art.13[1] din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, (1) Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sînt parte componentă a infrastructurii tehnico-edilitare a unităților administrativ-teritoriale, sînt bunuri de interes și folosință publică și aparțin, prin natura lor sau potrivit legii, domeniului public al unităților administrativ-teritoriale, fiind supuse regimului juridic al proprietății publice în conformitate cu Legea nr. 29/2018 privind delimitarea proprietății publice.

Actele cauzei atestă că, conform contractului de prestări servicii nr. 128/13 din 01.10.2013 încheiat între SRL Tipografia „Tipopres” și SRL „Didil-Renovația”, obiect al contractului fiind construcția de strămutare a rețelei de canalizare din str. ***** 54, mun. Chișinău, în conformitate cu Proiectul de strămutare a rețelei de canalizare din str. ***** 54, mun. Chișinău și cu normativele, standardele și prescripțiile tehnice în vigoare, în interesele beneficiarului. Iar, potrivit devizului local nr.1 lucrări de montare a rețelei de canalizare, valoare de deviz constituind în sumă de 826 765, 35 lei. (f.d. 59-60 vol. I)

Instanța de judecată reține că, prin cererea din 12 octombrie 2022, ulterior prin cererea prealabilă din 27 decembrie 2022, înregistrate în adresa Primăriei mun. Chișinău, Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres” a solicitat *recuperarea costului integral pentru rețeaua de canalizare cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. *****, mun. Chișinău în sumă de 826 765, 35 lei.*

Conform art. 9 alin. (1), (2) lit. a), b) din Codul civil al Republicii Moldova, (1) Drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile. (2) Drepturile şi obligaţiile civile apar: a) din contracte şi din alte acte juridice; b) din acte emise de o autoritate publică, prevăzute de lege drept temei al apariţiei drepturilor şi obligaţiilor civile.

Conform art. 776 din Codul civil al Republicii Moldova, Obligaţiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) şi din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condiţiile legii.

Cercetând actele anexate la acțiune, judecătorul nu constată o cerere adresată autorității publice pârâte în privința unei eventuale solicitări ce vizează obligarea primirii la balanță de către Primăria mun. Chișinău, de la SRL Tipografia „Tipopres” a canalizării cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. *****.

Astfel, în lipsa unui act juridic care să ateste transmiterea la balanța Primăriei mun. Chișinău, de la SRL Tipografia „Tipopres” a canalizării cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. *****, nu se poate reține nașterea unei obligații în sarcina autorității, ne fiind întrunite condițiile legale pentru compensarea cheltuielilor pretinse, pentru construcția canalizării cu D-300 mm din str. ***** nr. 54 - str. *****, de 826 765, 35 lei. Or, obligația de compensare a unor cheltuieli presupune, în mod cumulativ, existența unui temei juridic și a unei relații de fapt între părți, concretizată prin transmiterea efectivă a bunului și preluarea acestuia în gestiunea autorității competente.

Din raționamentele expuse, instanța de judecată va respinge pretențiile reclamantului cu privire la anularea deciziei de refuz nr. 2-03/1-468 din 06.01.2023, compensarea prețului pentru construcția canalizării cu D-300 mm din str. ***** nr. 54 - str. *****, de 826 765, 35 lei.

Subsecvent, instanța de judecată conchide și asupra netemeiniciei cerințelor reclamantului privind încasarea în beneficiul SRL Tipografia „Tipopres” de la Primarul General al mun. Chișinău cu titlu de prejudiciu cauzat din evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) a sumei de 182 552,46 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 35 Cod administrativ, autoritățile publice și persoanele fizice care le reprezintă răspund, după caz, penal, contravențional, civil sau disciplinar pentru neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a activității administrative, în condițiile legii.

Art. 60 alin. (3) Cod administrativ, prevede că, în cazul depunerii cererii privind acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin emiterea unui act administrativ individual sau normativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care hotărârea instanței de judecată prin care s-a anulat actul administrativ ilegal a rămas definitivă. Dacă autoritatea publică a anulat un act administrativ ilegal, termenul general începe să curgă din data în care decizia cu privire la anularea actului administrativ ilegal a rămas incontestabilă.

Conform art. 776 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 1998 alin. (1) Cod civil, cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Conform art. 2006 alin. (1) Cod civil, prejudiciul cauzat printr-un act administrativ ilegal sau nesoluționarea în termen legal a unei cereri de către o autoritate publică sau de către o persoană cu funcție de răspundere din cadrul ei se repară integral de autoritatea publică. Persoana cu funcție de răspundere va răspunde solidar în cazul intenției sau culpei grave.

Instanța de judecată menționează că, prevederile legale citate, expres reglementează posibilitatea persoanei, a cărei drept a fost vătămat prin activitate administrativă a autorității publice, să pretindă repararea prejudiciului patrimonial, totodată instituind în sarcina autorității publice obligația acordării despăgubirii care să acopere prejudiciul cauzat.

La caz, deși reclamantul solicită repararea prejudiciului cauzat prin activitatea autorităților publice pârâte, din evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) a sumei de 182 552,46 lei totuși, SRL Tipografia „Tipopres" omite să precizeze care este actul administrativ sau activitatea administrativă recunoscute ilegale de instanța de judecată prin hotărâre judecătorească definitivă. Or, la actele cauzei nu a fost anexată nici o hotărâre judecătorească definitivă prin care activitatea administrativă a autorităților pârâte să fie declarată ilegală.

Conform art. 195 Cod administrativ, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art. 94 alin (1) CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

Conform art. 96, alin. (1) și alin. (1^1) din CPC, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin.(1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.

Ținând cont de faptul că, acțiunea reclamantului a fost respinsă, instanța de judecată va aprecia neîntemeiată și pasibilă respingerii cerința SRL Tipografia „Tipopres" de compensare a cheltuielilor de judecată.

În conformitate cu art. 207 alin. (2) lit. f), 224 alin. (1) lit. f), 232 Cod administrativ, art. 238-241 CPC, instanța de judecată

h o t ă r ă ș t e

Se respinge acțiunea în contencios administrativ înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres" împotriva Primarului General al mun. Chișinău și Consiliului mun. Chișinău, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, terț Societatea pe Acțiuni „Apă Canal Chișinău" cu privire la anularea deciziei de refuz nr.2-03/1-468 din 06.01.2023, compensarea prețului pentru construcția canalizării cu D-300 mm din str. ***** nr. 54 - str. *****, de 826 765, 35 lei, încasarea în beneficiul SRL Tipografia „Tipopres" de la Primarul General al mun. Chișinău cu titlu de prejudiciu cauzat din evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) a sumei de 182 552,46 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Se declară inadmisibile pretențiile formulate de Societatea cu Răspundere Limitată Tipografia „Tipopres" privind obligarea Consiliul municipal Chișinău să emită decizia privind primirea la balanță de către Primăria mun. Chișinău de la SRL Tipografia „Tipopres" a

canalizării cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea care va fi la data transmiterii acesteia, obligarea Primarului General al mun. Chișinău să primească la balanța sa de la SRL Tipografia „Tipopres” canalizarea cu D-300 mm din str. *****, nr. 54 - str. ***** în starea în care este și/sau va fi la data transmiterii.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 de zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani. Cererea de motivare a hotărârii se depune în termenul de decădere de 15 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii.

Președintele ședinței,
Judecătorul /semnătura / Violeta Chisilița

Copia corespunde originalului
Judecător, Violeta Chisilița